

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 1 z 9

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa**1.1. Identyfikator produktu**

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Nazwa substancji: NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)
Nr CAS: 124-13-0

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**Zastosowanie substancji/mieszaniny**

Służy do produkcji: - Produkty do ochrony powietrza - Perfumy, środki zapachowe - Farmaceutyki - Kosmetyki, środki higieny osobistej - Substancje aromatyczne - Inne

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa firmy: Axxence Aromatic GmbH
Ulica: Tackenweide 28
Miejscowość: D-46446 Emmerich am Rhein
Telefon: + 49 2822 68561 0 Telefaks: + 49 2822 68561 39
e-mail: info@axxence.com
Osoba do kontaktu: Andreas Goertz Telefon: + 49 2822 68561 37
e-mail: andreas.goertz@axxence.com
Internet: www.axxence.de
Wydział Odpowiedzialny: QM - Regulatory Affairs

1.4. Numer telefonu alarmowego:

+49 2822 68561 99

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń**2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny****UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)**

Substancja ciekła łatwopalna: Flam. Liq. 3
Działanie żrące/drażniące na skórę: Skin Irrit. 2
Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: Eye Irrit. 2
Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego: Aquatic Acute 2

2.2. Elementy oznakowania**UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)****Hasło ostrzegawcze:** Uwaga**Piktogram:****Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia**

H226 Łatwopalna ciecz i pary.
H315 Działa drażniąco na skórę.
H319 Działa drażniąco na oczy.
H401 Działa toksycznie na organizmy wodne.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
P233 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.
P240 Uziemić i połączyć pojemnik i sprzęt odbiorczy.
P241 Używać elektrycznego/wentylującego/oświetleniowego przeciwwybuchowego sprzętu.
P242 Używać nieiskrzących narzędzi.

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 2 z 9

P243	Podjąć działania zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.
P273	Unikać uwolnienia do środowiska.
P280	Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy/ochronę słuchu.
P302+P352	W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: umyć dużą ilością wody.
P303+P361+P353	W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody lub prysznicem.
P332+P317	W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Uzyskać pomoc medyczną.
P362+P364	Zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem.
P305+P351+P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P337+P317	W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Uzyskać pomoc medyczną.
P370+P378	W przypadku pożaru: użyć Suche środki gaśnicze / Piana / Dwutlenek węgla (CO2) do gaszenia.
P403+P235	Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać w chłodnym miejscu.
P501	Zawartość/pojemnik usuwać do Odpady organiczne.

2.3. Inne zagrożenia

Brak dostępnych informacji.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1. Substancje

Wzór chemiczny:	C8 H16 O
Masa cząsteczkowa:	128,21

Składniki niebezpieczne

Nr CAS	Nazwa chemiczna	Ilość
	Klasyfikacja (UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9))	
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)	100 %
	Flam. Liq. 3, Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2, Aquatic Acute 2; H226 H315 H319 H401	

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

W przypadku wdychania

Należy zadbać o należyłą wentylację.

W przypadku kontaktu ze skórą

Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody i mydłem. Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież i wyprać przed ponownym użyciem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

W przypadku kontaktu z oczami

W przypadku kontaktu z oczami oczy przemyć przy otwartych powiekach obficie wodą, potem skonsultować natychmiast z okulistą.

W przypadku połknięcia

W przypadku wymiotów uwzględniać ryzyko aspiracji. Natychmiast przepłukać jamę ustną i wypij 1 szklanekę wody.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Brak dostępnych informacji.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Leczenie objawowe.

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 3 z 9

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze

Dwutlenek węgla (CO₂), Piana, Proszek gaśniczy.

Niewłaściwe środki gaśnicze

Woda.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Zapalne. Pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Nosić przenośny aparat oddechowy i odzież odporną na chemikalia. Ubranie ochrony zupełnej.

Informacja uzupełniająca

Do ochrony osób i dla schłodzenia pojemników w obszarze zagrożenia używać rozproszonego strumienia wody. Gaz/opary/mgłę strącać rozpylonym strumieniem wody. Zanieczyszczoną wodę zbierać osobno. Nie powinna się ona dostać do kanalizacji lub zbiorników wodnych.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Ogólne wskazówki

Usunąć wszystkie źródła zapłonu. Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy. Unikać kontaktu ze skórą, oczami i odzieżą. Stosować środki ochrony osobistej.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Chronić przed niekontrolowanym przedostaniem się do środowiska. Zagrożenie wybuchem.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Do czyszczenia

Należy zebrać za pomocą materiałów wiążących płyny (piasek, ziemia okrzemkowa, uniwersalny środek wiążący). Zebrany materiał traktować zgodnie z sekcją Usunięcie.

Inne informacje

Należy zebrać za pomocą materiałów wiążących płyny (piasek, ziemia okrzemkowa, uniwersalny środek wiążący). Zebrany materiał traktować zgodnie z sekcją Usunięcie.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Bezpieczna obsługa: patrz sekcja 7

Środki ochrony indywidualnej: patrz sekcja 8

Usunięcie odpadów: patrz sekcja 13

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Wskazówki odnośnie bezpiecznego obchodzenia się z substancją

Nie są wymagane żadne specjalne środki ostrożności.

Wskazówki na wypadek pożaru i wybuchu

Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu. Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym. Pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową.

Zalecenia dotyczące ogólnej higieny pracy

Natychmiast zdjąć zabrudzoną, nasączoną produktem odzież. Sporządzić i przestrzegać planu ochrony skóry! Przed przerwami i po zakończeniu pracy należy umyć gruntownie ręce i twarz, ew. wziąć prysznic. W miejscu pracy nie jeść, nie pić, nie palić, nie zażywać tabaki. Natychmiast zdjąć zabrudzoną, nasączoną produktem odzież. Sporządzić i przestrzegać planu ochrony skóry! Przed przerwami i po zakończeniu pracy należy umyć gruntownie ręce i twarz, ew. wziąć prysznic. W miejscu pracy nie jeść, nie pić, nie palić, nie zażywać tabaki.

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 4 z 9

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Wymagania względem pomieszczeń i pojemników magazynowych

Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty. Pojemniki przechowywać w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Palenie wzbronione.

Wskazówki do składowania kolektywnego

Nie magazynować razem z: Środek utleniający. Substancje samozapalne lub substancje samoczynnie nagrzewające się.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

8.2. Kontrola narażenia

Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne

Ochrona oczu lub twarzy

Właściwa ochrona oczu: gogle ochronne.

Ochrona rąk

Podczas obróbki substancji chemicznych należy nosić specjalne rękawice ochronne zgodne z odpowiednią normą CE i opatrzone czterocyfrowym numerem kontrolnym. Jakość rękawic odpornych na chemikalia musi być wybrana zależnie od stężenia i ilości niebezpiecznych substancji na stanowisku pracy. Do specjalnych zastosowań zaleca się sprawdzenie u producenta rękawic odporności na chemikalia wyżej wymienionych rękawic ochronnych.

Ochrona skóry

Stosowanie odzieży ochronnej.

Ochrona dróg oddechowych

W przypadku nieodpowiedniej wentylacji stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Stan fizyczny:	Ciekły
Kolor:	
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	<-20 °C
Temperatura wrzenia lub początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	171 °C
Palność materiałów:	nieokreślony
Granice wybuchowości - dolna:	1,0 obj. %
Granice wybuchowości - górna:	6,5 obj. %
Temperatura zapłonu:	54 °C
Temperatura samozapłonu:	196 °C
Temperatura rozkładu:	nieokreślony
pH:	nieokreślony
Lepkość kinematyczna: (przy 20 °C)	1,54 mm ² /s

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 5 z 9

Rozpuszczalność w wodzie: (przy 20 °C)	0,21 g/L
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach nieokreślony	
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	3,5
Prężność par: (przy 20 °C)	2,36 hPa
Prężność par: (przy 50 °C)	12,4 hPa
Gęstość (przy 20 °C):	0,82 g/cm ³
Względna gęstość pary:	4,42

9.2. Inne informacje**Informacje dotyczące klas zagrożenia fizycznego**

Właściwości wybuchowe

Produkt nie jest: Posiadający własności wybuchowe. nie produkt wybuchowy zgodnie EU A.14

Właściwości utleniające

Produkt nie jest: produkt wspomagający pożar.

Inne właściwości bezpieczeństwa

Szybkość odparowywania względna:

nieokreślony

Zawartość rozpuszczalnika:

0%

Zawartość ciała stałego:

0%

Lepkość dynamiczna:

1,26 mPa·s

(przy 20 °C)

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.1. Reaktywność**

Zapalne.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt pozostaje stabilny w przypadku magazynowania w normalnych temperaturach otoczenia.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie są znane reakcje niebezpieczne.

10.4. Warunki, których należy unikać

Chronić przed źródłami ciepła (np. gorącymi powierzchniami), iskrami i otwartym ogniem. Pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową.

10.5. Materiały niezgodne

Brak dostępnych informacji.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Nie są znane niebezpieczne produkty rozkładu.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Toksyczność ostra**

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 6 z 9

Nr CAS	Nazwa chemiczna				
	Droga narażenia	Dawka	Gatunek	Źródło	Metoda
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)				
	droga pokarmowa	LD50 mg/kg	4617	Szczur	REACH Dossier
	skóra	LD50 mg/kg	5207	Królik	REACH Dossier

Działanie drażniące i żrące

Działa drażniąco na skórę.

Działa drażniąco na oczy.

Działanie uczulające

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość, mutagenność, działanie szkodliwe na rozrodczość

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Zagrożenie spowodowane aspiracją

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

11.2. Informacje o innych zagrożeniach

Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Brak dostępnych informacji.

Informacja uzupełniająca

Substancja została zaszeregowana jako niebezpieczna w myśl rozporządzenia (WE) NR 1272 (2008).

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Produkt nie jest: Ekotoksyczne.

Nr CAS	Nazwa chemiczna					
	Toksyczność dla organizmów wodnych	Dawka	[h] [d]	Gatunek	Źródło	Metoda
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)					
	Ostra toksyczność dla alg	ErC50 mg/l	1,79	72 h	Pseudokirchneriella subcapitata	REACH Dossier OECD 201
	Ostra toksyczność dla skorupiaków	EC50 mg/l	1,54	48 h	Daphnia magna (duża pchła wodna)	REACH Dossier OECD 202

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Produkt nie został przebadany.

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 7 z 9

Nr CAS	Nazwa chemiczna			
	Metoda	Wartość	d	Źródło
	Ocena			
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)			
	OECD 301F	57%	7	REACH Registration
	Łatwo biodegradowalny (według kryteriów OECD).			
	OECD 301F	70%	14	REACH Registration
	Łatwo biodegradowalny (według kryteriów OECD).			
	OECD 301F	75%	28	REACH Registration
	Łatwo biodegradowalny (według kryteriów OECD).			

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Produkt nie został przebadany.

Współczynnik podziału n-oktanol/woda

Nr CAS	Nazwa chemiczna	Log Pow
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)	3,5

BCF

Nr CAS	Nazwa chemiczna	BCF	Gatunek	Źródło
124-13-0	NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)	94,69		REACH Registration

12.4. Mobilność w glebie

Produkt nie został przebadany.

12.6. Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Substancja nie ma właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w odniesieniu do organizmów innych niż zwalczane.

12.7. Inne szkodliwe skutki działania

Brak dostępnych informacji.

Informacja uzupełniająca

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji lub zbiorników wodnych. Nie dopuścić do przedostania się do gruntu/gleby.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Zalecenia

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji lub zbiorników wodnych. Nie dopuścić do przedostania się do gruntu/gleby. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Usuwanie zanieczyszczonych opakowań i zalecane środki czyszczące

Niezanieczyszczone opakowania mogą zostać poddane recyklingowi. Zanieczyszczone opakowania utylizować tak samo, jak ich zawartość.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

Transport morski (IMDG)

<u>14.1. Numer UN lub numer identyfikacyjny ID:</u>	UN 1191
<u>14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:</u>	OCTYL ALDEHYDES
<u>14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:</u>	3
<u>14.4. Grupa pakowania:</u>	III

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 8 z 9

Etykiety:	3	
Postanowienia specjalne:	-	
Ilość ograniczona (LQ):	5 L	
Udostępniona ilość:	E1	
EmS:	F-E, S-D	

Transport lotniczy (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. Numer UN lub numer identyfikacyjny ID:	UN 1191	
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	OCTYL ALDEHYDES	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	3	
14.4. Grupa pakowania:	III	
Etykiety:	3	
Ilość ograniczona (LQ) (transp.lotniczy pasażerski):	10 L	
Passenger LQ:	Y344	
Udostępniona ilość:	E1	
IATA-Instrukcja pakowania (transp.lotniczy pasażerski):	355	
IATA-Maksymalna ilość (transp.lotniczy pasażerski):	60 L	
IATA-Instrukcja pakowania (transp.lotniczy towarowy):	366	
IATA-Maksymalna ilość (transp.lotniczy towarowy):	220 L	

14.5. Zagrożenia dla środowiska

ZAGRAŻAJĄCY ŚRODOWISKU: Nie

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Uwaga: Ciecz palna.

14.7. Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO

nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

Przepisy narodowe

Ograniczenie stosowania: Przestrzegać ograniczeń zatrudniania według ustawy o ochronie pracy nieletnich (94/33/WE).

SEKCJA 16: Inne informacje

Zmiany

Ta karta zawiera zmiany poprzedniej wersji w sekcji (ach): 14.

Skróty i akronimy

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route
(European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

Karta charakterystyki

zgodnie z UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.9)

NATURAL ALDEHYDE C-8 (OCTANAL)

Aktualizacja: 26.06.2023

Numer materiału: 279710WW

Strona 9 z 9

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service
LC50: Lethal concentration, 50%
LD50: Lethal dose, 50%
CLP: Classification, labelling and Packaging
REACH: Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals
GHS: Globally Harmonised System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals
UN: United Nations
DNEL: Derived No Effect Level
DMEL: Derived Minimal Effect Level
PNEC: Predicted No Effect Concentration
ATE: Acute toxicity estimate
LL50: Lethal loading, 50%
EL50: Effect loading, 50%
EC50: Effective Concentration 50%
ErC50: Effective Concentration 50%, growth rate
NOEC: No Observed Effect Concentration
BCF: Bio-concentration factor
PBT: persistent, bioaccumulative, toxic
vPvB: very persistent, very bioaccumulative
RID: Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail
ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways (Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures)
EmS: Emergency Schedules
MFAG: Medical First Aid Guide
ICAO: International Civil Aviation Organization
MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
IBC: Intermediate Bulk Container
VOC: Volatile Organic Compounds
SVHC: Substance of Very High Concern
Skróty i akronimy, patrz tabela na stronie <http://abbrev.esdscom.eu>
Skróty i akronimy: patrz ECHA: Poradnik na temat wymagań informacyjnych i oceny bezpieczeństwa chemicznego, rozdział R.20 (spis pojęć i skrótów).

Informacja uzupełniająca

Dane oparte na aktualnym stanie naszej wiedzy, nie stanowią jednak zapewnienia właściwości i nie uzasadniają stosunku prawnego. Przepisy i ustawy winny być przestrzegane przez odbiorców naszych produktów w ich własnym interesie.